

**JEDNODUCHŮ, ALE NIE
NEZAUJÍMAVŮ** architektúru
drevostavby tvoria dve na sebe
položené hmoty, navzájom
pootočené o 90°.

Nič komplikované

Aký dom vlastne človek potrebuje? S dostatkom súkromia a priestoru pre rodinu, aby poskytoval pohodlie, útočisko a v lete príjemný tieň... Ak všetko rozumne zvážime, väčšina z nás nechce nič komplikované. Lenže urobiť dobrý a jednoduchý dom vôbec nie je jednoduché.

JE TO TAKÝ NORMÁLNY DOM. NIE JE TO ARCHITEKTÚRA PRE SALÓNNYCH KRITIKOV ARCHITEKTÚRY, ALE PRE ĽUDÍ – JE TO PRIATEĽSKÉ PROSTREDIE S DOBRŮU MIERKOU, ČO JE VEĽMI DÔLEŽITÉ, A DOBRE SA TAM BÝVA. DOMÁCI PÁN SKONŠTATOVAL, ŽE JE ABSOLÚTNE SPOKOJNÝ, KEĎŽE MÁ VŠETKO, ČO CHCEĽ. A TO JE PRE MŇA PRI KONEČNOM BILANGOVANÍ NAJDÔLEŽITEJŠIE.

Pavol Pokorný, architekt

MIERNE ZAHĽBENIE

terasy a hustá výsadba, ktorá ju lemuje, zabezpečili príjemnú intimitu v celom obytnom priestore.

**PRESAHUJÚCE
POSCHODIE** zatieňuje
južnú terasu, takže
nebolo potrebné pridávať
pergolu alebo markízu.

STREŠNÁ TERASA na
východnej strane domu
odclonila spálňové okná od
najbližších susedov.

ĽUDSKÁ MIERKA. „Aby sa ľudia cítili
doma dobre, potrebujú si svoj priestor sami
dotvoriť. Architekt by pri tomto podľa mňa
nemal prekážať,“ hovorí Pavol Pokorný.

ING. ARCH. PAVOL POKORNÝ

„V roku 2008 sme sa v ateliéri rozhodli, že svoje projekty chceme realizovať výlučne v nízkonergetickom a pasívnom štandarde. V portfóliu máme za 20 rokov kadečo, od interiérov po priemyselné fabriky; od výstavných expozícií po kancelárske budovy. V poslednom období sa špecializujeme na rodinné domy a drevostavby.“

www.pokornyarchitekti.sk

Okolie Bratislavy sa pomaly začína vracat' k tomu, čo bolo pre túto oblasť vždy typické – k jedinečnému slovensko-rakúsko-maďarskému mixu kultúr (aj rodín). Mnoho Bratislavčanov našlo príjemné bývanie v dedinách a mestečkách tesne za našimi hranicami, vlastne kúsok od hlavného mesta, a nové štvrte rozprúdili život aj v pre Rakúšanov zapadnutom kúte Dolného Rakúska. Podobné pozadie má za sebou aj dom, ktorý navrhol architekt Pavol Pokorný.

Koncepcia

Pri návrhu vychádzal architekt z podmienok parcely a okolia: pozemok s výmerou približne 700 m² a s priaznivou severojužnou orientáciou (s ulicou na severe) bol medzi dvoma zastavanými parcelami – na západnej strane stál rodinný dom s garážou na hranici pozemku a na východnej dom s oknami a hlavnými exteriérovými priestormi orientovanými smerom k plánovanej novostavbe. „Susediaca zástavba, orientácia na svetové strany a mierny severný sklon pozemku boli pre architektonický koncept určujúce,“ hovorí Pavol Pokorný. Riešením, ktoré v tejto situácii ponúklo všetky atribúty príjemného bývania, bola stavba s prízemím a poschodím navzájom „pootočenými“ o 90°. Prízemie s dennou zónou je rovnobežné s ulicou a na hranici parcel sa stretávajú dve garáže. „V tomto smere je rakúsky stavebný zákon veľmi rozumný – dovoľuje umiestniť vedľa domu vedľajšiu budovu aj na hranicu pozemku, pokiaľ nepresiahne istú výšku,“ oceňuje architekt, ktorý v Rakúsku študoval a navrhol tu niekoľko domov. Druhé, spálňové podlažie tvorí presahujúca hmota orientovaná kolmo na prízemie a konzolovito vysunutá výraznejšie smerom na juh. Toto riešenie malo viacero logických dôvodov: „Orientovať nočnú časť výlučne na juh by bolo nepriaznivé z hľadiska tepelnej pohody. Takto majú obe spálne ranné východné slnko, čo je podľa mňa najpríjemnejšie,“ objasňuje architekt Pokorný. „Navyše presahujúce poschodie prirodzene tieni južnú terasu,“ dodáva.

Dispozícia

Rovnako ako koncepcia, aj dispozícia domu je logická a nekomplikovaná. Suterén je koncipovaný ako pobytová zóna so spoločenským priestorom na biliard, sledovanie filmov a podobne. Patrí sem aj hosťovská izba, kúpeľňa a práčovňa. „Vďaka anglickým dvorčekom, ktorými sme nešetřili, je tu dostatok svetla. Miestnosti síce nemajú kontakt s exteriérom, ale v letných horúčavách tu bolo veľmi príjemne,“ upozorňuje architekt. Podstatnú časť prízemnia zaberá otvorený denný priestor, na ktorý nadväzuje terasa za domom. Väčšia garáž, prístupná z domu aj zo záhrady, slúži aj ako sklad náradia a priestor na drobné záhradné práce. Poschodie je overenou klasikou so spálňami, šatníkom a kúpeľňou. „Páčilo sa mi, že sa majitelia uspokojili s pomerne

malou spálňou a viac miesta venovali detskej izbe, hovorí Pavol Pokorný a pokračuje. „Keď sa dom projektoval, boli ešte bezdetní, preto sme sa zhodli na univerzálnom riešení – jednej veľkej miestnosti s rozlohou približne 28 m², ktorú možno v prípade potreby rozdeliť nábytkom na dve izby. Dnes majú dve malé deti, takže časom sa určite plánované delenie zrealizuje.“

Intimita

Z ulice sa do domu vchádza po jedinom schodíku, a keďže sa pozemok smerom k ulici zvažuje, terasa na opačnej strane domu je mierne zahĺbená. „Aj v husto zastavanej štvrti sa tak dosiahla veľmi príjemná intimita,“ upozorňuje architekt. „Domáca pani tu nechala urobiť záhradné úpravy so suchými múrikmi a briežok okolo terasy je husto obrastený, takže je tu pekný výhľad na zeleň.“ Pocit súkromia podporil architekt aj premysleným umiestnením okenných otvorov – na prízemí je smerom do ulice obrátené len okno z kuchyne, hlavná zasklená stena otvára interiér do záhrady. K susedom nie sú otočené žiadne okná.

Okná spálni na poschodí odclonila od východných susedov strešná terasa – jej vyššie atíkové múry nahradili zábradlie a zaistili intimitu. Detská izba, ktorá potrebuje viac slnka, má okná aj na juh, pred prehrievaním ju chránia vonkajšie žalúzie.

Konštrukcia

Suterén domu je z monolitického betónu, nadzemné podlažia tvorí drevostavba z uzavretých sendvičových panelov izolovaných minerálnou vlnou. Zaujímavosťou je odvážne konzolové

vysunutie poschodia o 3 m, ktoré prekrýva terasu na južnej strane domu a demonštruje konštrukčné možnosti drevostavby. „Je úžasné, že drevostavby zvládnu aj takéto veci,“ nadchýna sa architekt. „Rodina býva v dome už druhý rok a v tomto náročnom detaile sa neprejavili žiadne poruchy,“ potvrdzuje.

Technika

Hoci obvodové konštrukcie dosahujú parametre pasívnej stavby, technické vybavenie domu im celkom nezodpovedá. „To ma trochu mrzí,“ hovorí architekt, pre ktorého sú pasívne stavby srdcovou záležitosťou. „V dome je tepelné čerpadlo, solárne kolektory, dokonca inteligentné riadenie technológií. Je tu aj riadené vetranie, ale bez rekuperačnej jednotky. To je podľa mňa škoda. V lete sa tak napríklad nedosiahlo to, čo v pasívnych domoch bežne funguje – pri úplnom zavretí býva vnútri aj v horúčavách príjemne. Aj keď pri malých deťoch, ktoré majú na terase pieskovisko a bazén, je úplné uzavretie domu asi len fikcia. Bol som tu na návšteve v auguste a vďaka prúdeniu chladného vzduchu zo suterénu, južnému tieneniu a zavlažovaniu v záhrade bolo v dome síce teplo, ale nie nepríjemne horúco. A rekuperačnú jednotku si možno objednať dodatočne,“ uzatvára architekt Pokorný.

POHĽAD Z ULICE. Na susedov na západnej strane nadviazali garážou na hranici pozemku, čo zároveň podporilo líniu uličnej čiary. Vďaka správnej mierke pôsobí dom v rámci uličnej zástavby veľmi príjemne.

PÔDORYS SUTERÉNU

- 1 pobytový priestor (biliard)
- 2 hosťovská izba
- 3 technická miestnosť, kúpeľňa, sauna
- 4 schody

PÔDORYS PRÍZEMIA

- 1 predsieň
- 2 garáž a priestor na záhradnú techniku
- 3 schody
- 4 otvorený denný priestor
- 5 terasa
- 6 WC

PÔDORYS POSCHODIA

- 1 schody
- 2 šatník
- 3 kúpeľňa
- 4 spálňa
- 5 detská izba
- 6 strešná terasa

Z KÚPEĽNE na poschodí je (rovnako ako zo susednej spálne) prístupná strešná terasa – vyššia atika zabezpečila v nočnej zóne potrebné súkromie.

DOM V KOCKE

Dom v Dolnom Rakúsku

Dvojpodlažný objekt s podpivničením

Realizácia: 2014

Autor: Pavol Pokorný, **spolupráca:**

Mária Šmilňáková, Martin Bujna

Dodávateľ drevostavby: ForDom

Dodávateľ spodnej stavby:

Tegmen GmbH

Úžitková plocha: 280 m²

Konštrukcia obvodových stien:

suterén: monolitický železobetón,

horná stavba: montovaná drevostavba zo sendvičových panelov v pasívnom štandarde, izolovaných minerálnou vlnou

Tepelná izolácia obvodových stien:

minerálna izolácia Isover v troch vrstvách, v celkovej hrúbke 480 mm, $U = 0,1225 \text{ W/m}^2 \cdot \text{K}$

Strechy: pochôdzna terasa pri spálňach, technická strecha garáže a hlavná plochá strecha domu, **konštrukcia:** drevostyčnickové nosníky na celú výšku vyplnené minerálnou tepelnou izoláciou Isover

Okná: drevoaluníkové s trojsklom a vonkajšími žalúziami, Makrowin

Vykurovanie a ohrev vody: tepelné čerpadlo soľanka/voda (Ochsner), solárne kolektory

Riadené vetranie: vetracia jednotka s ohrevom vzduchu (Ochsner)

Inteligentné inštalácie: Gira

Merná potreba tepla na vykurovanie: 30 kWh/m². a

